FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 21. JUNI 1979 [1]

Høje Ret.

Efter lovgivningen i visse medlemsstater beregnes kontantydelser til tilskadekomne ved arbejdsulykker ud fra en gennemsnitsløn. Nærværende sag vedrører beregningen af en sådan gennemsnitsløn.

Den 25. april 1969 kom Jean-Louis Pennartz ud for en arbejdsulykke i Cannes. Inden da havde han arbejdet i Belgien fra august 1967 til december 1968. Som følge af ulykken tildelte Caisse primaire d'assurance maladie des Alpes-Maritimes ham en invalidepension for en invaliditetsgrad på 4 %, der dog senere blev hævet til 6 %.

Denne pension blev beregnet ud fra en gennemsnitsløn, der blev opgjort alene på grundlag af den løn, Pennartz faktisk havde oppebåret i sin sidste stilling i 18 dage i Frankrig. Han bestred denne beregningsmetode, idet han mente, at man også måtte tage hensyn til den løn, han havde oppebåret i Belgien.

Dette blev dog med identiske grunde afvist af såvel Commission de première instance du Contentieux de la Sécurité Sociale des Alpes-Maritimes som Cour d'Appel d'Aix-en-Provence. Disse to retter støttede sig især på artikel 18 og artikel 30 i forordning nr. 3 om social tryghed for vandrende arbejdstagere og statuerede, at gennemsnitslønnen kun skal beregnes ud fra de lønninger, der er oppebåret i det land, hvor ulykken er indtruffet.

Pennartz indgav herefter kassationsanke.

I medfør af EØF-traktatens artikel 177 har Cour de Cassation stillet Domstolen det spørgsmål, om det i de tilfælde, hvor en pension som følge af en arbejdsulykke skal beregnes ud fra gennemsnitslønnen i en referenceperiode, i medfør af de omhandlede bestemmelser forholder sig således, at denne gennemsnitsløn skal fastsættes på grundlag af samtlige de lønninger, der er oppebåret i denne periode i en eller flere medlemsstater, eller om den skal fastsættes alene ud fra den løn, der er modtaget i den stat, hvor den tilskadekomne arbejdede på ulykkestidspunktet og efter de regler og beregningsmetoder, der gælder i denne.

Spørgsmålets formuling kræver en indledende betragtning.

Den bestemmelse, der skal fortolkes, er artikel 18, stk. 1, om sygdom og moderskab i forordning nr. 3, hvortil den tilsvarende bestemmelse for arbejdsulykker, artikel 30, stk. 2, i samme forordning henviser. Artikel 18, stk. 1, bestemmer, at »fastsættes kontantydelser i henhold til en medlemsstats lovgivning på grundlag af den gennemsnitlige løn over en bestemt periode, skal den gennemsnitsløn, der lægges til grund for beregningen af sådanne ydelser, udregnes på grundlag af den løn, der er oppebåret i den periode, der er tilbage-

1 — Oversat fra fransk.

lagt i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning«. [1]

Nu er udtrykket »den løn, der er oppebåret i den periode, der er tilbagelagt i henhold til lovgivningen i den stat, der påhviler at udrede pensionen« ikke nødvendigvis det samme som udtrykket »den løn, der er oppebåret på denne stats territorium«. Uden tvivl vil det normalt forholde sig således, eftersom artikel 12 i forordning nr. 3 bestemmer, at den lovgivning, der skal finde anvendelse, som hovedregel er lovgivningen i den stat, på hvis territorium arbejdstagerne arbejder. Der findes dog særlige tilfælde, hvor arbejdstageren i medfør af andre bestemmelser i forordningens afsnit II er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat end den, hvori han arbejder. I disse tilfælde er den lovgivning, der sigtes til i artikel 30, jf. artikel 18, ikke lovgivningen i den stat, hvor den tilskadekomne arbejdede, da ulykken indtraf.

Med dette forbehold vil jeg af flere grunde tilslutte mig den anden fortolkning, som Cour de Cassation har givet.

Pennartz har anført, at artikel 18 kun udpeger den lov, der skal anvendes ved fastsættelsen af referenceperioden men intet bestemmer om fastsættelsen af de lønninger, der skal lægges til grund ved pensionens beregning. Jeg mener dog, at denne fortolkning er i modstrid med ordene. Herved sammenblandes nemlig referenceperioden for gennemsnitslønnes beregning med »den periode, der er tilbagelagt« i medfør af den kompetente medlemsstats lovgivning. Herved tilsidesættes også rækkevidden af bestemmelserne. Disse har nemlig alene til formål at udpege en gennemsnitsløn men ikke den lov, der skal finde anvendelse. I forordning nr. 3 fastsættes den lov, der skal finde anvendelse, udelukkende i afsnit II (artikel 12-15).

Denne fortolkning underbygges af den bestemmelse, der fra 1. oktober 1972 har erstattet artikel 30 i forordning nr. 3. Artikel 58, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 er nemlig affattet således:

»Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelser beregnes på grundlag af en gennemsnitsløn, skal fastsætte denne gennemsnitsløn udelukkende på grundlag af de lønninger, der er konstateret under de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning«.

Endvidere må det anføres, at det forhold, at institutionerne for social sikring kun tager hensyn til de lønninger, der hidrører fra perioder, der er tilbagelagt efter de for institutionerne gældende lovgivninger, er en almindelig regel i Fællesskabets forordninger om social sikring, når det drejer sig om beregningen af ydelser på grundlag af løn. I forordning nr. 3 anvendes denne metode ved beregningen af pensioner ved alderdom og død (artikel 28, stk. 1, litra c) og ydelser ved arbejdsløshed (artikel 34, stk. 1). De samme principper ligger også til grund for de tilsvarende bestemmelser i forordning nr. 1408/71. Hvad angår ydelser ved arbejdsløshed, bestemmes det dog i artikel 68, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, at »hvis den pågældendes seneste beskæftigelse på denne stats område (det vil sige den medlemsstat, hvor han sidst arbejdede) ikke har varet i mindst 4 uger, beregnes ydelserne dog på grundlag af den løn,

1 — Socialministeriets oversættelse.

der på den arbejdsløses bopæls- eller opholdssted sædvanligt ydes for en beskæftigelse, der svarer til eller kan sammenlignes med den, han senest har udøvet på en anden medlemsstats område«.

Endelig skyldes denne regel også praktiske hensyn, da det jo oftest er den nationale lovgivning, der skal finde anvendelse. Det er nemlig vanskeligt for institutionerne for social sikring at tage hensyn til lønninger, der er oppebåret i andre medlemsstater. Den gennemsnitsløn, der anvendes i en national lovgivning, er kun sjældent bruttolønnen. Den fastsættes oftest ud fra andre faktorer, som det er vanskeligt at få kendskab til, idet de vedrører faktiske og retlige forhold i den pågældende medlemsstat. Til belysning af opgavens vanskelighed er det tilstrækkeligt at henvise til de forskellige skattelovgivninger.

Hertil kommer også de vanskeligheder, der skyldes omregningen til den valuta, der skal anvendes af den institution, det påhviler at udrede ydelsen, især i perioder med ustabile valutaforhold.

Jeg er derfor af den opfattelse, at Domstolen som svar på spørgsmålet fra Frankrigs Cour de Cassation bør kende følgende for ret:

Artikel 18, stk. 1, og artikel 30, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 3 om social tryghed for vandrende arbejdstagere skal fortolkes således, at har en arbejdstager været udsat for en arbejdsulykke, mens han var omfattet af lovgivningen i en medlemsstat, efter hvilken pensionen som følge af arbejdsulykken skal beregnes ud fra en gennemsnitsløn for en vis periode, skal den gennemsnitsløn, der skal lægges til grund ved pensionens beregning, alene fastsættes ud fra de lønninger, arbejdstageren har oppebåret i den periode, hvor han var omfattet af denne medlemsstats lovgivning.